

SJELEVENNER: Kajsa
Rossavik (11) liker å lese
sammen med Pixel.

Pixel *hjelper* Kajsa med å lese

Når Kajsa skal øve på å lese, er det godt med en firbent venn tett inntil seg. Hunden Pixel hjelper barn med lesevansker.

Tekst: Heidi Eljarbø Foto: Carina K. Johansen

LESING OG KOS: Celina Klepp Hermansen (13), Sunniva Bergo (12) og Kajsa Rossavik (11) sammen med Lillegutt og Pixel.

Spesialtrente hunder

En lesehund er en terapihund som er testet og godkjent for arbeid med barn, samt spesialtrent for oppgaven som lesehund. Hunden fungerer som en motivasjonsfaktor for lesingen, samtidig som dens nærhet virker beroligende og betryggende på barnet som leser. Lesehund benyttes derfor med god effekt for å motivere barn til å lese, øke leselyst og i arbeid med barn med lese- og skrivevansker.

Kilde: Firbent Terapi

En bil stanser utenfor biblioteket på Sola utenfor Stavanger. Ut spretter to hunder – chihuahuaen Pixel, fulgt av Lillegutt, en tøff, liten Jack Russell terrier.

Hundene kjenner seg igjen, og vet hvor de skal. Halene går som helikopterpropeller og de klarer nesten ikke å styre gleden. De skal på jobb.

Eieren Helle Karin Barstad (29) tar med hundene inn på et rom på biblioteket, der tre småpiker venter spent. Hun legger frem et blått teppe og løfter hundene opp slik at de kan ligge ved siden av jentene. Lil-

legutt er litt trøtt og legger seg i en god hvilestilling, mens Pixel plasserer seg slik at to av jentene kan klappe henne samtidig. Nå skal de skal øve på lesing.

Selv om Celina (13), Kajsa (11) og Sunniva (12) synes det er skummelt å lese høyt mens andre hører på, forandrer alt seg nå. De holder boken med en hånd og stryker hundenes varme rygg med den andre.

Helle er dyreassistert terapeut og leder for «Firbent Terapi». Hun ser hvilken positiv effekt terapihundene hennes har på barn med konsentrasjonsvansker. Pixel, Lil-

legutt og hun møter barn på skolen, SFO, barnehage eller på biblioteket.

– Barna slapper av og går inn i sin egen boble når de er sammen med hundene. De glemmer angsten og merker ikke at biblioteket yrer av andre livlige barn. Det blir en fin stemning, forteller hun.

Hund etter bøker?

En hund har mange ferdigheter, men den kan ikke lese. Hvorfor skal den ligge ved siden av et barn som skal trene leseferdigheter? Mange barn liker ikke å lese høyt foran andre. De

er redd for å gjøre feil og at noen skal le av dem. Pixel og Lillegutt trenger ikke å kunne lese for å være gode støttespillere. De ler ikke, om barnet leser feil. De erter ikke, hvis ordene kommer støttende ut av munnen. De bryr seg hverken om utseende eller status.

Hundene er faktisk trent til å være interessert. De «ser» i boken når jentene peker i boken, og kan til og med hjelpe med å bla i boken om nødvendig. Når jentene har lest ferdig et kapittel eller en bok, godkjenner hundene leseferdighetene ved å «stemple» boken

DYREASSISTERT TERAPAUT: Helle Karin Barstad er hundeeier og leder for tilbudet «Firbent terapi». Chihuahuaen Pixel liker godt å bli lest for.

R.E.A.D.

Reading Education Assistance Dogs (R.E.A.D.) begynte som et prosjekt i Salt Lake City i 1999. Barn med lesevansker og sosiale problemer fikk tilbud om å lese for hunder. I dag er R.E.A.D. en internasjonal virksomhet. Over 3500 registrerte lag bestående av terapihund og eier, arbeider med å forbedre barns leseferdigheter gjennom hundeassistert terapi. «Firbent terapi» er en av disse.

Kilde: therapyanimals.org

eller et diplom med poten sin. Denne metoden gir leselyst.

Men det er mer til denne typen dyreassistert pedagogikk. Helle forteller hvordan naturen har en egen måte å roe ned barn som har en varm, liten hund ved siden av seg.

– Forskning viser at samvær med dyr senker blodtrykk og puls, og fysisk kontakt med dyret frigjør hormonet oksytocin, også kjent som «antistresshormonet».

Oksytocin virker beroligende, angstdempende og minsker stress. Å la barn stryke hunden mens de leser kan virke beroligende, øke konsentrasjonen og hindre rastløshet og uro.

Lystbetont lesetrening

Pixel og Lillegutt ligger rolig ved siden av jentene og fungerer som en motivasjonsfaktor. Det føler godt og trygt. Noe av det som gjør barn og hund til en vinnende kombinasjon, er kroppsspråket. Pixel og Lillegutt «snakker» med kroppen, og slik ikke-verbal kommunikasjon kan hjelpe barn å utvikle sine sosiale evner. Barna lærer om forståelse, empati og samarbeid. Samtidig kan det bidra til å utvikle et bedre selvbylde. Alt dette fordi en hund aksepterer barnet for den det er.

Hvem trenger hjelp av en lesehund?

– Det kan være mangel på leselyst. Noen er lite motivert.

Andre er skolelei og har konsentrasjonsvansker, forklarer Helle.

Hun er matmor, trener og hundenes arbeidskollega. Hun har erfart hvor bra det er å sette sammen barn og terapihunder.

– Vi jobber mest med barn i barneskolealder. Lesehundene har spesielt god effekt på gutter med lopper i blodet. Noen av dem har ADHD eller lærevansker. Jenter er generelt flinkere til å sitte rolig og lese.

Bibliotekar Gunhild Blindheim Bergo på Sola bibliotek ser hvor godt tilbudet er for barn med lesevansker.

– Jeg synes lesehundtilbudet er kjempeflott, både med tanke på at barn og andre får lystbetont lesetrening, men også fordi barna får samvær med dyr. De lærer å ta vare på andre enn seg selv.

Datteren hennes, Sunniva, er en av jentene som er med på programmet.

– Jeg synes det er kjempegøy å være sammen med Helles hunder. Jeg elsker dyr, sier Sunniva glad.

På skolene får Helle samme respons.

– Lærerne er imponerte over at guttene sitter så rolig. Den positive opplevelsen mellom barn og hund er magisk. Barn knytter seg bedre til en hund enn til mennesker, sier Helle.

Pixel og Lillegutt har ikke ord, men logrer med halen og smiler med hele kroppen. 🌸

Hvilepuls

Samvær med dyr senker blodtrykk og puls. Samtidig frigjøres oksytocin, et angstdempende velværehormon. Blikkontakt og nærhet blir en viktig del av kommunikasjonen, og er det samme som skjer med mor og barn rett etter fødsel og ved amming.

Kilde: forskning.no

ROLIG LESESTUND: Celina Klepp Hermansen (13), Kajsa Rossavik (11) og Sunniva Bergo (12) sammen med lesehundene, Pixel og Lillegutt, på Sola bibliotek.